

การพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย
DEVELOPMENT OF ADMINISTRATIVE MODEL FOR INTEGRATED INSTRUCTIONAL
METHOD FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

รัตนา บุญญาเสวต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 6/999 ซอยพหลโยธิน 52 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220 โทร. 0-2972-7200

บทคัดย่อ:

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ
1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ
2) เสริมสร้างความสามารถของครูปฐมวัยในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3) ศึกษาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ
4) พัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตปทุมฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 57 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก แบบตรวจสอบเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบประเมินผลการเข้าร่วมจัดประสบการณ์เด็ก รายบุคคล แบบประเมินความพึงพอใจผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับอยู่ในระดับดีมาก 2) ผลการเสริมสร้างความสามารถของครูปฐมวัยในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เด็กอยู่ในระดับดี 3) คุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับอยู่ในระดับดี 4) การพัฒนาคุณภาพเด็กด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

ABSTRACT:

The purposes of this research were 1) to develop an integrated learning management for early childhood children in accordance with Montessori's concept, multiple intelligences theory and backward design, 2) to strengthen the capacity of early childhood teachers in designing and organizing learning activities, 3) to study the quality of integrated learning management for early childhood children in accordance with Montessori's

concept, multiple intelligences theory and backward design and 4) to improve the quality of integrated learning management for early childhood children in accordance with Montessori's concept, multiple intelligences theory and backward design. The samples of this research are 57 early childhood children of Satit Pathum school under the Pathumthani Educational Service Area Office 1, Pathumthani province. Research tools were observation of children's behavior, standard form for children evaluation, parent questionnaires, individual learning experience evaluation forms and parent's satisfaction evaluation forms. Statistics used for analyzing data composed of mean, standard Deviation, and content analysis.

The results revealed that: 1) integrated learning management for early childhood children in accordance with Montessori's concept, multiple intelligences theory and backward design was in very good level, 2) capacity strengthening of early childhood teachers in designing and organizing learning activities was in good level, 3) Quality of integrated learning management for early childhood children in accordance with Montessori's concept, multiple intelligences theory and backward design was in good level 4) improvement of children's quality by means of integrated learning management for early childhood children in accordance with Montessori's concept, multiple intelligences theory and backward design is in good level.

KEYWORDS: Administrative Model and Integrated Instructional Method for Early Childhood Education

1. บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัจจุบัน

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการการศึกษาปฐมวัยจึงให้ความสนใจแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยที่เป็นนวัตกรรม อาทิ การจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี (Montessori Approach) เป้าหมายสูงสุดของแนวคิดนี้เพื่อให้เด็กมีคุณค่าทางจิตใจสูง โดยการให้ความรักและการยอมรับนับถือในความสามารถที่เป็นธรรมชาติของเด็กแต่ละคนเป็นพื้นฐาน นีโอฮิวแมนนิส (Neo-Humanist Education) ที่เชื่อในศักยภาพของมนุษย์ มีเป้าหมายเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ กิจกรรมที่ให้เด็กทำต้องสอดคล้องกับหลักที่สำคัญ 4 ข้อ คือ การมีคลื่นสมองต่ำ การประสานของเซลล์สมอง ภาพพจน์ต่อตัวเอง และการให้ความรัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542) สำหรับหลักสูตร ไฮ/สโคป (High/Scope Curriculum) จะเน้นความสำคัญของการเรียนรู้แบบลงมือกระทำผ่านมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ที่หลากหลายด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก โดยฝึกให้เด็กแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้นในขณะที่เด็กวางแผนการทำงานปฏิบัติตาม ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจลักษณะองค์รวมรูปแบบการบูรณาการ ทฤษฎีพหุปัญญา ทฤษฎีนี้ การ์ดเนอร์ (Gardner. 2002: 1) ผู้ซึ่งเป็นผู้พัฒนาทฤษฎีพหุปัญญา เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีปัญญาอยู่ด้วยกันถึง 9 ด้าน ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา (Verbal-Linguistic Intelligence) ปัญญาด้านการคิดเชิงเหตุผล (Mathematic-Logical Intelligence) ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Visual-Spatial Intelligence) ปัญญาด้านการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) ปัญญาด้านการเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Intelligence) ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) ปัญญา

ด้านการเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) และปัญญาด้านการเข้าใจชีวิต (Existential Intelligence) ปัญญาทั้ง 9 ด้าน จะทำงานร่วมกัน เชื่อมโยงบูรณาการกัน สติปัญญาด้านหนึ่งเสริม หรือกระตุ้นสติปัญญาอีกด้านหนึ่ง ทำให้ผู้เรียน เกิดปัญญาหลายๆด้านอย่างต่อเนื่อง

Wiggins และ Mc Tighe (1998) ได้นำเสนอแนวทางในการออกแบบการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) ซึ่งมีขั้นตอนหรือกระบวนการที่แตกต่างจากการออกแบบการสอนแบบเดิม โดยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ระบุผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ (Identify desired results) ขั้นที่ 2 กำหนดหลักฐานการเรียนรู้ (Determine acceptable evidence) และ ขั้นที่ 3 การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเรียนการสอน (Plan learning experiences and instruction) ทั้งนี้ Moore (2005) ได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวคิดการออกแบบย้อนกลับที่ Wiggins และ Mc Tighe ได้พัฒนาขึ้นว่าเป็นการออกแบบการสอนที่แตกต่างไปจากแบบอื่น เนื่องจากกระบวนการออกแบบที่เริ่มต้นจากการระบุผลการเรียนรู้ที่ต้องการก่อน จากนั้นจึงย้อนกลับไปสู่วิธีการสอน จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศ พบว่าได้มีการนำแนวคิดการออกแบบย้อนกลับใช้ในการพัฒนาครูได้อย่างประสบความสำเร็จ ดังที่ deOnis (2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและการเตรียมการปฏิบัติงานของครูก่อนประจำการ

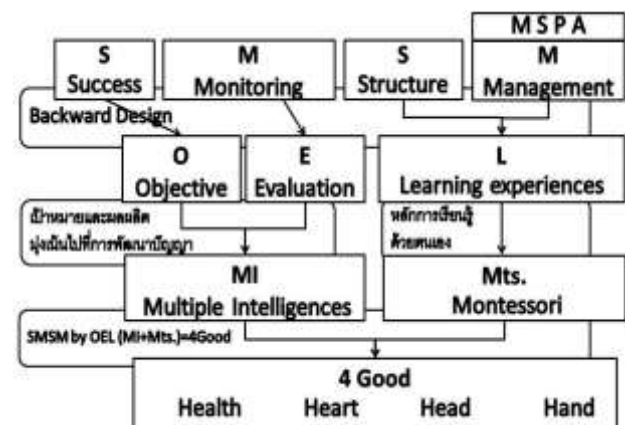
จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย โดยนำการสอนมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการ

จัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความสามารถของเด็ก (Armstrong, 2001: 1)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ
2. เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูปฐมวัยในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ
4. เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ

ภาพประกอบ 1 แสดงการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบการจัดการการเรียนรู้ระดับปฐมวัยแบบบูรณาการ

2. เป็นตัวอย่างในการเรียนรู้แบบบูรณาการกับวิธีการสอนวิธีอื่น

3. ได้มีการพัฒนาความพร้อมของนักเรียนในทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา พร้อมทั้งจะปรับตัวเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไปได้

4. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสามารถประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัยและเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่นๆ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ได้ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของเด็กปฐมวัย

- 1) การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 3) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

- 1) ยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย
- 2) การตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoissedv ship)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในโรงเรียนปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ดำเนินการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับ

โรงเรียนปฐมวัยโดยการประชุมประชาพิจารณ์ (Pubic Hearving)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก
2. แบบตรวจสอบเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. แบบสอบถามผู้ปกครอง
4. แบบประเมินผลการเข้าร่วมจัดประสบการณ์ได้รายบุคคล
5. แบบประเมินความพึงพอใจผู้ปกครอง

ผลการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยมีการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในระดับดี โดยการส่งเสริมของครูปฐมวัยในการใช้แนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ
2. การสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยวัยภาพรวมมีการเรียนรู้ในระดับดีโดยใช้แนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ
3. เด็กปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูปฐมวัยได้จัดทำขึ้นในทุกๆ กิจกรรมการเรียนรู้ในระดับดีตามแนวคิดแบบมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับ

ภาพประกอบ 2 Rattana model: SMSM 4Good

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาความสามารถด้านการออกแบบการเรียนรู้ของครู พบว่ารูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับเพื่อเสริมความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถพัฒนาความสามารถในการออกแบบปฐมวัยของครูได้ทั้งจากผลการประเมินด้วยเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและจากการสังเกตและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมความสามารถดังกล่าว นอกจากความสอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติโดยตรงแล้ว ยังมีปัจจัยเสริมอื่นๆ ได้แก่ การที่แผนการจัดการเรียนรู้เป็นทั้งเครื่องมือและตัวบ่งชี้ความสามารถของครู แผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ครูต้องใช้จริงในการเรียนรู้เด็กปฐมวัย ใช้ประกอบการนิเทศติดตามงานของผู้เกี่ยวข้อง ใช้ประเมินมาตรฐานภายนอกและภายในและยังใช้ประกอบการขอวิทยฐานะของตัวครูด้วย จะเห็นได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ครูต้องให้ความสำคัญขณะเดียวกัน แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กมีลักษณะสำคัญประการหนึ่ง คือ มีความยืดหยุ่นสูงทำให้ครูขาดความมั่นใจที่จะจัดทำและใช้ จึงต่างแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับตนเองเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ถูกต้อง ครูมีความประสงค์จะให้ผู้วิจัยช่วยตรวจสอบและชี้แนะ ระหว่างการติดตามผล จึงเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งที่ครูได้สอบถาม พูดคุยและขอคำแนะนำด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้อย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม ยังมีครูปฐมวัยส่วน

หนึ่งยังคงใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีจำหน่ายในท้องตลาด แต่ได้มีการพิจารณาและเลือกใช้มากขึ้น โดยมีการเชื่อมโยงความรู้และหลักการออกแบบการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้มากขึ้นกว่าเดิม

2. ผลการพัฒนาความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภายหลังจากที่ครูปฐมวัยได้เข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูปฐมวัยในการออกแบบการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วพบว่าครูปฐมวัยมีการปรับพฤติกรรมด้านนี้อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดสภาพแวดล้อม และมุมประสบการณ์ต่างๆ ในชั้นเรียน โดยก่อนเข้าร่วมกิจกรรมครูปฐมวัยส่วนหนึ่งมักคิดว่าสภาพห้องเรียนที่เก่าหรือชำรุดนั้นไม่มีความจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมใดเป็นพิเศษ แต่เมื่อได้เรียนรู้และเข้าใจถึงหลักการและความสำคัญของสภาพแวดล้อมแล้วทำให้ครูตระหนักและเห็นความจำเป็น เมื่อผู้วิจัยติดตามผลจึงได้พบความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตามบริบทของโรงเรียน เช่น มีการนำตะกร้าหวายที่เก่าแต่ยังใช้ได้มาจัดวางสิ่งของอุปกรณ์ มีการหาสื่อซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนผลิตขึ้นเองมาปูให้เด็กนั่งนอนอ่านหนังสือในมุมหนังสือครูบางคนได้นำสิ่งของที่ไม่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัยออกไป เช่น หนังสือพิมพ์เก่าที่วางไว้ในมุมหนังสือออกไป ทำให้สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนดีขึ้น สะอาดและเป็นระเบียบขึ้น หรือหนังสือที่มีผู้บริจาค ปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสามารถดังกล่าว ได้แก่ ความเข้าใจของครูปฐมวัยและการที่ครูปฐมวัยมีความรู้สึกรู้ว่ามีผู้วิจัยคอยสังเกตและติดตามผลและเยี่ยมเยียนชั้นเรียนอยู่เสมอ ทำให้ครูปฐมวัยมี

ความกระตือรือร้นมากขึ้นรวมถึงการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา ส่วนด้านการประเมินพัฒนาการนั้น แม้ว่าครูปฐมวัยจะได้เรียนรู้และฝึกฝนการเก็บข้อมูลพัฒนาการและการสังเกตด้วยการจดบันทึกพฤติกรรมเด็กมากขึ้น แต่ผลจากการติดตามใช้ความรู้ยังพบว่าครูปฐมวัยบางส่วนยังคงใช้การฝึกทักษะเป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอยู่บ้างเนื่องจากผู้ปกครองส่วนหนึ่งยังต้องการให้เด็กปฐมวัยได้ฝึกทักษะอ่าน เขียน และคณิตศาสตร์โดยครูปฐมวัยได้ให้ข้อมูลว่าเห็นส่วนเสริมการเรียนรู้และไม่ได้มีการบังคับให้เด็กทำ ขณะเดียวกันครูปฐมวัยยังคงเห็นด้วยกับการประเมินด้วยแบบทดสอบที่เป็นรูปภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้

1.1 ก่อนการนำการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยไปใช้ควรมีการประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และครูปฐมวัย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย และจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเรียนรู้แบบบูรณาการแก่ครูและบุคลากร

1.2 ควรมีการขยายเวลาในขั้นตอนการนำความรู้ไปใช้ให้มากขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมบางอย่างอาจต้องรอเวลาและโอกาสในการปฏิบัติ เช่น การจัดการและปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนให้เหมาะสม อาจเกี่ยวกับงบประมาณหรือความช่วยเหลือจากภายนอกหรือกระทั่งการออกแบบการเรียนรู้และการจัดทำ

แผนการเรียนรู้นั้น ครูปฐมวัยต้องใช้เวลาในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรเพิ่มช่วงเวลาของการติดตามผลให้ยาวนานขึ้น

1.3 รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้ควรนำไปใช้อบรมกลุ่มครูปฐมวัยที่มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ใกล้เคียงกันกลุ่มละประมาณ 10-15 คน เนื่องจากครูปฐมวัยที่เข้าอบรมต้องติดตามผลการนำความรู้ไปใช้เป็นรายบุคคล ซึ่งต้องใช้เวลาค่อนข้างยาว

1.4 ควรมีการปรับกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยที่แตกต่างกัน เช่น ครูปฐมวัยที่ไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยมาก่อน

1.5 การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้แนวคิดมอนเตสซอรี ทฤษฎีพหุปัญญา และการออกแบบย้อนกลับไปใช้เผยแพร่เพื่อพัฒนาครูปฐมวัยในฐานะนวัตกรรมทางการศึกษาควรดำเนินการตามแนวคิดที่ (สาลีทองธิว, 2545) เสนอว่า การเผยแพร่นวัตกรรมมีกลวิธี 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชนและสังคม ทั้งนี้ สามารถเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าจะศึกษาค้นคว้าต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางวิชาชีพด้านอื่นๆ ให้กับครูปฐมวัย เช่น การจัดทำโครงการเสริมทักษะด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ หรือด้านสังคมของเด็กปฐมวัย การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือการวิจัยชั้นเรียนเป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาติดตามของการปฏิบัติที่เหมาะสมทั้งด้านการออกแบบการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการศึกษาความคงทน ความก้าวหน้า การพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงของครูปฐมวัยที่ต้องเข้าใจหรือความสามารถด้านการออกแบบการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาการสร้างเครือข่ายการพัฒนาครูปฐมวัยที่นำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ในระดับสถานศึกษา ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือระดับภูมิภาค

5. ควรมีการศึกษาผลนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาความสามารถของครูระดับอื่นๆ ให้มีทักษะหรือความสามารถที่สอดคล้องกับผลการประเมินความต้องการจำเป็นของครูแต่ละระดับ

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.สำนักงาน. (2543).

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย:

ตามแนวการเรียนรู้ภาษาอย่างธรรมชาติแบบองค์รวม. กรุงเทพฯ: สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

บุรชัย ศิริมหาสาร. (2546). การเรียนรู้แบบ

บูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.

วารสารวิชาการ 6, 2 (กุมภาพันธ์):

12 – 19”

ปราณี อุปฮาด (2550) การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มินดา วงศ์วิชิต. (2543). การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาล :กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลที่ใช้วิธีการสอนของมอนเตสซอรี่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชรีย์ ร่วมคิด. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบเห็นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Brown, J.L, 2004. **Making the Most of Understanding by Design.** USA : Association for Supervision and Curriculum Development.

El-Gayar and Dennis. (2008).**Effectiveness of Hybrid Learning Environments.**Issues in Information Systems. 6

Gardner, H. (2002). Tapping into Multiple Intelligences Theory. (Online) www.thirteen.org/edonline/concept2class/month1/Retrieve on December 2010	ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2522	ประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร ครุศาสตรบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
Keeves, P. (1988). Educational research, methodology, and measurement : an International handbook. Oxford : Pergamon Press.	พ.ศ. 2525	
Thomas Armstrong 1994 Multiple Intelligences In the Classroom. Alexandria U.S. A.	พ.ศ. 2547	
Wiggins, G. and Tighe M, J. (2004). Understanding by desing : Professional development workbook. USA : Association for Supervision and Curriculum development.		

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางรัตนา บุญญาเสวต
วันเดือนปีเกิด	7 ธันวาคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	451/347 ซ.สุวินทวงศ์ แสนแสบ มีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10250
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนฉัตรวิทยา รามอินทรา กรุงเทพมหานคร